

Správa o priebehu 3. otvoreného zasadnutia Katedry verejnej správy a verejných financií Akadémie Policajného zboru v Bratislave (8. 12. 2009)

Katedra verejnej správy a verejných financií Akadémie Policajného zboru (ďalej A PZ) v Bratislave v predvianočnom období roka 2009 pripravila v poradí už 3. otvorené zasadnutie katedry. Stretnutia tohto poslanca sú už tradične pripravované pre zamestnancov, pedagógov i študentov APZ i ostatných záujemcov nielen z našej školy. Uskutočňujú sa v rámci mimovyučovacieho vzdelávacieho procesu s cieľom zoznámiť ich účastníkov s konkrétnou osobnosťou významnou pre spoločenský život, a tak im ponúknuť možnosť rozšíriť si svoje teoretické poznatky o nenahraditeľné odborné a životné skúsenosti renomovaných odborníkov z praxe. V priestoroch našej policajnej *alma mater* sme tento raz srdečne a s očakávaním privítali vari až svetoznámeho znalca z oblasti súdneho lekárstva¹ – toxikológie, alkoholológie a sérohematológie, **doc. MUDr. Mirka Mega, CSc.** V niekoľkohodinovej odbornej prednáške prezentoval historický vývoj súdneho lekárstva v bývalom Československu, ktorú si so záujmom vypočulo viac ako tridsať zúčastnených študentov a pedagógov z rôznych katedier A PZ, ba účasť na stretnutí nevynechal ani rektor Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika (AOS MRŠ) v Liptovskom Mikuláši brig. gen. doc. Ing. Miroslav Kelemen, PhD., či JUDr. Daniela Bohmová z Fondu národného majetku Slovenskej republiky, externá spolupracovníčka katedry verejnej správy a verejných financií. Po predchádzajúcom významnom hosťovi na 2. otvorenom zasadnutí tejto katedry sa kolektívu učiteľov a študentov predstavil opäť človek s veľkým „Č“, ľudský, úprimný, príjemný a priateľský, ale i vtipný, dnes už dôchodca, v decembri oslavujúci 81. narodeniny.

Doc. MUDr. Mirko Mego, CSc., rodák z Vrbového v okrese Piešťany, sa narodil 27. decembra 1928. Absolvoval štúdium všeobecnej humánnej medicíny na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Je doktorom medicíny a má atestácie z patologickej anatómie² a zo súdneho lekárstva³. Po skončení vysokoškolského štúdia od roku 1955 pracoval v Ústave súdneho lekárstva Lekárskej fakulty Univerzity Komenského a Fakultnej nemocnici v Bratislave. Vo vedeckej funkcii tohto ústavu bol od roku 1992 do roku 2007, keď odišiel do dôchodku. Ani kmet'ovský úctyhodný vek ho však nepokoril a naďalej aktívne pracuje a venuje sa predovšetkým svojmu odboru. Tento vážený nestor justičnej medicíny je a zostane historicky prvým pracovníkom na mieste súdneho lekára v rezorte zdravotníctva v bývalom Československu. Ako vysokoškolský učiteľ, neskôr ako odborný asistent a napokon ako docent prednášal okrem Lekárskej fakulty UK v Bratislave a v Martine aj na Právnickej fakulte UK v Bratislave a na A PZ v Bratislave, kde externe pôsobí dodnes.

Doc. MUDr. Mirka Mega, CSc., významného slovenského súdneho lekára, osobnosť s dlhoročnou praxou v tejto problematike, ale predovšetkým pozitívne naladeného staršieho pána s dušou mladíka, sme na akademickej pôde APZ v Bratislave úctivo privítali dňa 8. decembra 2009 v priestoroch starej vedeckej rady, kde sa zároveň uskutočnilo v poradí už spomínané 3. otvorené zasadnutie Katedry verejnej správy a verejných financií (ďalej KVSF) APZ s hlavnou témou podujatia: *Prečo je vývin súdneho lekárstva tak dôležitý pre štát a právo?*

¹ Forezná = súdna; verejná, pôv. z lat. forum = miesto; medicina forensis, forezná medicína; podrobnejšie IVANOVÁ-ŠALINGOVÁ, M., MANÍKOVÁ, Z. *Slovník cudzích slov A/Z*. Bratislava : SPN. 1990, s. 299, ISBN 80-08-00006-6.

² veda skúmajúca chorobné zmeny živého organizmu

³ je medicínsky odbor, ktorý aplikuje medicínske poznatky pre potreby práva a zdravotníctva; súdna pitva je základnou vyšetrovacou metódou, jej úlohou je zistiť príčinu násilnej, neprirodzenej či nečakanej smrti

Host' katedry sa za pozvanie všetkým bohato odmenil. Doc. MUDr. Mirko Mego, CSc., pripravil totiž erudovanú a nesmierne pútavú prednášku o vývoji súdneho lekárstva vo svete a u nás, o rozdieloch medzi ním a patologickou anatómiou, ktoré si ľudia často zamieňajú, o jeho skúsenostiach z bohatej lekárskej praxe. Poučil nás napríklad, že za najstarší zachovaný písomný dokument z tejto oblasti sa považuje súdno-lekárska správa o označení jednej smrteľnej rany spomedzi 32 rán spôsobených na tele Caesara⁴. Správa pochádza z 15. marca roku 44 pred n. l., keď ho zavraždili ostatní rímski senátori. Od tohto obdobia už prešlo veľa času, počas ktorého si súdne lekárstvo vydobýjalo svoje miesto medzi odborníkmi i laikmi a v dnešnom modernom svete má stále nesporne nezastupiteľnú úlohu, keďže zisťuje a určuje príčiny náhleho a násilného úmrtia ľudí. Doc. Mego svoju odbornú prednášku doplnil premietaním diapozitívov reálnych patologických zmien na telách obetí železničných a leteckých nehôd, výrobcov domácich výbušnín či obetí výbuchov nastrojných systémov, keď je súdne lekárstvo dôležité z dôvodov identifikácie osôb prostredníctvom kostrových alebo iných telesných pozostatkov. Zo svojej 52-ročnej súdno-lekárskej praxe host' katedry spomenul a obrazovými materiálmi dokumentoval niekoľko populárnych a mediálne známych násilných trestných činov vo vtedajšom Československu, s ktorými sa ako súdny lekár osobne stretol, napríklad prípad Čubírková.

Osobné vystúpenie pána doc. MUDr. M. Mego, CSc., malo veľký úspech a prednášateľ zožal nemalý aplauz a obdiv zúčastnených. Po takmer dvojhodinovej nonstop prednáške nasledovali mnohé zvedavé otázky nielen zo strany študentov A PZ. Do diskusie sa aktívne glosami aj otázkami zapojili napríklad plk. prof. JUDr. Jozef Králik, CSc., hlavný organizátor a hostiteľ podujatia, ale aj ďalší zúčastnení, napr. z Katedry kriminalistiky a forenzných disciplín A PZ PhDr. Martin Gronskeý, PhD., asistenti KVSVF kpt. Ing. Mária Sabayová, por. JUDr. Ladislav Dudor či asistentka KHCP kpt. Mgr. Kristína Králiková. Na host'a sa so zaujímavou otázkou, prečo vrahyňa Čubírková nespálila v peci popri tele svojej obete aj jej hlavu, obrátila aj JUDr. Daniela Bohmová. Pozoruhodné otázky, svedčiace o bohatosti a britkosti myslenia, položilo host'ovi aj viacero študentov, najmä dievčat. Pán doc. Mego sa pritom snažil vždy odpovedať na položenú otázku taktne, odborne, objektívne a čo najzrozumiteľnejšie pre zúčastnené obecnstvo. Následne intenzívnu diskusiu vyvolali predovšetkým jeho osobné zážitky a skúsenosti z jeho dlhoročnej praxe. Prítomným prezradil aj skutočnosť, že sa musel nútene stať tiež fotografom, dokumentaristom aj zdevastovaných ľudských tiel, keďže v začiatkoch jeho kariéry systemizovaná pozícia fotografa na jeho pracovisku nemali. Prednáška i následná diskusia boli veľmi zaujímavé a tematicky vyčerpávajúce. Napriek tomu by sa určite našlo ešte množstvo ďalších spontánnych otázok, ktoré nestihli byť z objektívnych príčin host'ovi položené. Zostáva iba dúfať, že pán doc. Mego, aj keď je časovo veľmi zaneprázdnený človek, si nájde opäť aspoň štipku času a pôdu APZ cestou otvoreného stretnutia pocíti znova svojou nezabudnuteľnou návštevou, a to už aj v blízkej budúcnosti.

3. otvorené zasadnutie KVSVF splnilo svoj deklarovaný účel a nesporne u všetkých zúčastnených zanechalo nielen hrôzostrašné dojmy, ale i hodnotné a poučné poznatky. Nové informácie z oblasti súdneho lekárstva pre potreby štátu a práva obohatili všetkých učiteľov i študentov A PZ a možno do duše prítomných vniesli aj akýsi iný pohľad na život každého z nich. Za zamyslenie stojí aj veta, ktorú povedal pán doc. Mego: „Aj mŕtvy môže učiť živých.“

⁴ Gaius Iulius Ceasar, rímsky vojenský vodca a štátnik; podrobnejšie Kronika lidstva. Bratislava : Fortuna Print. 1992, 166 s., ISBN 80-7153-039-5.

S poznaním, že zo strany pedagógov aj zo strany študentov je stále vážnejší záujem o organizovanie prednášok a besied s osobnosťami policajným a právnym vedám príbuzných odborov na aktuálne témy, KVSVF v najbližšom období isto naplánuje opäť zaujímavé neformálne stretnutie na akademickej pôde APZ.

*kpt. Mgr. Kristína Králiková
Akadémia Policajného zboru v Bratislave
Katedra hraničnej a cudzineckej polície
e-mail: kristina.kralikova@minv.sk*